

Rige, selv om den, vi have med Preussen, ikke maatte være anerkendt, hvad jeg mener, den er, som om den var afsluttet med det tyske Rige. — Men ogsaa disse Forhandlinger om en Handelstraktat med Tyskland, som jeg synes ikke skulde være paabegyndte, have stillet os i et daarligt Forhold til Frankrig og vakt ikke ringe Mistanke i England, der med nogen Skinsyge ser paa den tyske Eksports stadig voksende Udvikling. Saaledes ere vi komne i Mistanke for at gravitere i en bestemt Retning i handelspolitisk Henseende. Vi have paadraget os nogen Uvillie baade fra Frankrigs og fra Englands Side, og vi staa nu som dem, der ikke i samme Grad kunne gøre Regning paa Venskab, som vi have kunnet tidligere, uden at jeg kan se, at der har været nogen Fornødenhed for at udsætte os derfor eller noget at vinde ved at indlede Forhandlinger eller foreslaa disse Lovgivningsarbejder, som kun kunde føre til utilfredsstillende Resultater i saa Henseende. Det maa ikke glemmes, at det handelspolitiske Forhold til Udlandet har en ikke ringe politisk Betydning. Hele Verdenspolitikken nu til Dags beherskes af de økonomiske Hensyn, Spørgsmaalet om Krig og Fred afgøres nu i sidste Instans udelukkende ud fra økonomiske Hensyn. Det er derfor ikke uvigtigt at være ganske overordentlig forsigtig i den Henseende, eftersom det kan faa Betydning ogsaa med Hensyn til vor hele politiske Situation. Og der er megen Anledning til at være forsigtig i den Henseende. Man læser aabne, ganske uforbeholdne, Udtalelser om, at en stor Søkrig i en ikke fjern Fremtid hører til de Sandsynligheder, hvormed man er nødsaget til at regne, og man peger ganske bestemt paa vort danske Søterritorium som det Sted, hvor man maa formode, at en saadan stor Krig vil blive ført, en Krig, som vilde dreje sig om Overherredømmet paa Søen, særlig paa Nordsøen og Østersøen.

Naar jeg taler om dette, er der Grund til at spørge: Ere vi beredte paa en saadan Eventualitet? Hvorledes staa vi, naar Timen en Gang slaar for den? Ere vi i Stand til at værne vor Neutralitet paa en betryggende Maade? Jeg ved det ikke, men jeg tror det ikke. Hele Verdenssituationen har jo siden den russisk-japanesiske Krig forandret sig i den Grad, at vel noget forandrede Synspunkter for vort Forsvar maa anlægges end de tidligere anlagte. Men vi se ikke, at der sker noget, og selv om man nu ufortøvet

begyndte at forberede sig paa disse Eventualiteter, er der en meget udbredt Frygt og Angst for, at vi ikke skulde blive tidsnok færdige, til den skæbnesvangre Stund indtræffer. Og der er jo ikke en Gang Udsigt til, at vi i den Henseende begynde straks og hurtigt, tværtimod har man nu raadslaaet i en lang Række af Aar om, hvad der bør gøres, uden at der endnu er fremkommet noget Resultat endogsaa af disse Raadslagninger, end sige begyndt paa noget. Vi se da ogsaa nu Danmarks Kvinder Landet over opfordre til at tænke paa Nødvendigheden af at værne om Landets Selvstændighed. Mændene have i adskillige Aar ikke villet tale, til Dels ikke maattet tale, saa er det altsaa, at Kvinderne nu begynde at tage Ordet. Det er en udbredt Mening her i Landet hos mange erfarne og fædrelandssindede Mænd og Kvinder, at vi ikke i lange Tider have befundet os i økonomisk og politisk Henseende i saa vanskelige og farlige Forhold som dem, vi ere i for nærværende Tid. Der raader i disse Henseender i store Kredse af Befolkningen en almindelig Nedtrykthed, som jeg ikke kan tænke mig, at den høje Regering ikke ogsaa skulde have Øjet aabent for.

Men som om denne Nedtrykthed og denne triste Stemning, som skyldes disse Grunde, ikke var tilstrækkelig, have vi nu faaet noget, som i den sidste Tid har gjort Sindene endnu mørkere. Der er kommet dette til, at en ikke ringe Del af det andet Tings Møder og Forhandlinger ere komne til at dreje sig om stærke Angreb paa den højtærede Justitsministers Administration og Imødegaelse af disse Angreb. Meget — kvantitativt vistnok det meste — af, hvad der er fremført mod den højtærede Justitsminister, burde sikkert ikke være fremført og burde vistnok heller ikke være imødegaaet. Der er ført adskillig løs Tale, og der er ogsaa fremført Punkter, som alvorlige Mænd ikke kunne tillægge nogen Betydning. Men saa er der endnu i den sidste Tid fremført Beskyldninger mod den højtærede Justitsminister for at have benyttet sin høje Embedsstilling til at skaffe sig selv økonomisk Fordel, og man har erklæret sig rede til ogsaa udenfor Rigsdagssalen at staa til Ansvar for, hvad man saaledes har fremført. Trods alle Benægtelser og Forklaringer fra den højtærede Ministers Side er det et Faktum, at de herhen hørende Forhold, ja, meget mere end disse, ere Genstand for Drøftelse alle Vegne omkring i vort Land. Fra Rigs-